

SPÓŁDZIELNIA INFORMATYK

SZCZECIN UL. DWORCOWA 2a

OPIS PROGRAMU Kasa

KASA

DO WSPÓŁPRACY Z DRUKARKAMI FISKALNYMI ELZAB MERA, OMEGA
wersja – środowisko - WINDOWS

kontrahent:

SZCZECIN LIPIEC 2009

Program KASA służy do obsługi sklepów.

Program prowadzi ewidencję ilościową towaru w cenach detalicznych brutto oraz ewidencję sprzedaży usług i zestawów. W skład zestawów mogą wchodzić towary i usługi. Program generuje dokumenty magazynowe takie jak: przyjęcie, wydanie i przecena towaru oraz wydruki inwentaryzacyjne. Można drukować faktury VAT (do paragonów). W programie zawarte są różne zestawienia (np. sprzedaży, rabatów, dostaw, przecen, stanu towaru, raporty okresowe towarowe i kasowe itp.). Program może obsługiwać różne systemy rabatów (karty rabatowe na procent albo na ceny rabatowe - do trzech poziomów, ceny rabatowe w określonych godzinach i dniach tygodnia)

Program KASA może współpracować z następującymi urządzeniami:

- drukarka fiskalna OMEGA (producent ELZAB)
- drukarka etykiet ELTRON - wydruk kodów wewnętrznych kreskowych, etykiet półkowych, opisów towarów
- inwentaryzator SCANPAL2 (z czytnikiem barkodów) - inwentaryzacja oraz wprowadzanie dostaw
- sprawdzarka cen produkcji ELZAB (wersja LAN)
- ekran dotykowy (funkcja sprzedaży)
- wyświetlacz kasowy alfanumeryczny (funkcja sprzedaży)
- program może obsługiwać płatności kartami płatniczymi (wydruki potwierżeń na drukarce fiskalnej)

Program został napisany w systemie, Visual Objects i zapisuje bazy danych w plikach typu DBF (opis struktury baz danych na końcu instrukcji). Program jest przystosowany do pracy w lokalnej sieci komputerowej. Program może współpracować z systemem ADS w układzie Klient/Serwer, praca z ADS zabezpiecza dane przed skutkami awarii sieci oraz stacji roboczych. W przypadku awarii sieci program umożliwia prowadzenie sprzedaży bez udziału serwera, po uzyskaniu połączenia z serwerem stany towarów zostaną zaktualizowane. Szczegółowy opis działania wszystkich funkcji programu zamieszczono w dalszej części instrukcji.

Oferujemy również dodatkowe programy korzystające z danych zebranych przez program KASA (zestawienia, analizy, system kart lojalnościowych), uwzględniające potrzeby danego punktu handlowego.

Wymagania systemowe:

Komputer z systemem operacyjnym WINDOWS XP, VISTA lub nowszym.

OGÓLNY OPIS PROGRAMU

OPIS PROGRAMU "KASA"

Prowadzenie ewidencji ilościowo - wartościowej towaru.

Program kasa prowadzi ewidencję towarów w cenach detalicznych brutto (z VAT). Na komputerze rejestrowane są informacje o sprzedaży, dostawach, zwrotach do dostawców, zwrotach od klientów (reklamacje), stratach i różnicach inwentaryzacyjnych, przecenach i rabatach udzielanych podczas sprzedaży. Można je drukować i przeglądać na odpowiednich zestawieniach oraz na raporcie towarowym okresowym - łącznie wartościowo.

Wprowadzanie informacji o towarach

Informacje o towarach wprowadza się podczas przyjęcia towarów na stan w opcji AKTUALIZACJA-PRZYCHODY

Nazwa towaru ma maksymalną długość 30 znaków. Kod jest ciągiem długości do 13 cyfr, może być to kod kreskowy albo inny kod liczbowy, kody nie mogą się powtarzać. Jeżeli stosuje się kody kreskowe, to można używać czytnika kodów podłączonego do komputera. Jeżeli jest aktywna opcja drukowania własnych kodów kreskowych to, jeżeli nie poda się kodu podczas wprowadzania nowego towaru komputer przydzieli kolejny kod wewnętrzny typu EAN13 zaczynający się od cyfr **20**. Numer kartoteki stanowi dodatkowy identyfikator towaru (8 znaków). Towar można przydzielać do grup towarowych. Podział na grupy może być przydatny przy wydrukach zestawień.

Wprowadzanie informacji o usługach

Informacje o usługach wprowadza się przy pomocy opcji AKTUALIZACJA-USŁUGI. W odróżnieniu od towarów usługi mają zawsze stan zapasów zerowy. Dla usług rejestrowane są tylko sprzedaż i rabaty. Można wprowadzać usługi o nieokreślonej cenie wpisując na komputerze cenę zero. Cena będzie wpisywana na kasie podczas wystawiania paragonu.

Wprowadzanie informacji o zestawach

Informacje o usługach wprowadza się przy pomocy opcji AKTUALIZACJA-ZESTAWY. Zestawy podobnie jak usługi mają zawsze stan zapasów zerowy, podczas sprzedaży zestawu towary wchodzące w jego skład są zdejmowane ze stanu magazynu. W przypadku gdy jest różnica pomiędzy ceną zestawu a wartością jego składników program rejestruje różnicę jako **"Upusty na zestawach"**, jeżeli w skład zestawu wchodzi usługa bez określonej ceny, to różnica pomiędzy ceną sprzedaży zestawu a wartością jego składników jest naliczana jako wartość sprzedaży tej usługi.

Usuwanie informacji o towarach, zestawach i usługach

Usuwanie towarów (usług) z listy na komputerze realizuje opcja AKTUALIZACJA-KASOWANIE. Usuwane towary muszą mieć ilość zero na stanie.

Sprzedaż

Każda transakcja sprzedaży jest rejestrowana na drukarce fiskalnej, dodatkowo można wydrukować fakturę VAT dla klienta. Podczas sprzedaży towar można wyszukiwać z listy nazw posortowanych alfabetycznie, albo przy pomocy kodu cyfrowego, może to być kod kreskowy lub numer wpisywany z klawiatury.

Program umożliwia udzielanie rabatów:

- rabat procentowy do paragonu
- rabat cenowy do pozycji paragonu
- dodatkowa cena z rabatem (do 3 cen z rabatem) w określonych godzinach
- rabat na kartę (z barkodem) - dwa rodzaje rabatów:
- procentowy - możliwość kilku rodzajów kart z różnym procentem rabatu
- dodatkowe ceny rabatowe dla klientów z kartą (do 3 poziomów cen)

Sposoby płatności:

Program obsługuje płatności złotówkowe, jak również w walutach obcych (rozliczanie reszty w złotówkach) oraz zdefiniowane przez użytkownika płatności bezgotówkowe. Możliwa jest obsługa z komputera kart płatniczych - do komputera podłączony czytnik kart magnetycznych i pinpad, wydruki potwierżeń na drukarce fiskalnej.

Fakturowanie

Program umożliwia drukowanie faktur VAT do wystawionych paragonów. Dane do faktury można pobrać poprzez wskazanie odpowiednich paragonów na liście paragonów lub przy pomocy listy towarów.

Dane o klientach zapamiętywane są w katalogu kontrahentów, mogą być odszukiwane przez początek nazwy, fragment nazwy lub adresu, NIP.

Podpowiadany jest kolejny numer dokumentu. Numeracja faktur w nowym roku rozpoczyna się od początku.

Program umożliwia wystawianie faktur korygujących na zmniejszenie ilości do faktur wcześniej zarejestrowanych w programie.

Program zapamiętuje wystawione faktury, można je przeglądać, ponownie wydrukować i otrzymać zestawienie dla podanego okresu. Kasowanie błędnie wystawionego dokumentu jest dostępne w opcji FAKTURY-PRZEGLĄDANIE.

Archiwizacja danych.

Opcja ARCHIWIZACJA uruchamia plik **KOPIA.BAT**

Można w nim umieścić polecenie kopiowania plików danych np. na dyskietkę, urządzenie pendrive, CD-RW lub na inny dysk w sieci komputerowej.

Jeżeli nie ma pliku KOPIA.BAT to program kopiuje bazę towarową (TOW.DBF) na dyskietkę **A:**

SPIS TREŚCI - OPIS PODSTAWOWYCH FUNKCJI PROGRAMU

<i>I SPRZEDAŻ</i>	8
<i>II FAKTURY</i>	10
1. Wystawianie	
• faktura VAT	
○ wg paragonów	
○ wg listy towarów	
• faktura korygująca	
2. Przeglądanie	
• faktury VAT	
• faktura korygujące	
<i>III AKTUALIZACJA</i>	12
1. Przychody	
• zakupy	
• przesunięcia wewnętrzne	
○ z magazynu	
○ z innego pkt.	
○ automatyczne	
2. Rozchody	
• do dostawcy	
• przesunięcie wewnętrzne	
○ do magazynu	
○ do innego punktu	
• wydanie towaru	
○ “SHOP”	
○ “BOSS”	
3. Reklamacje	
• lista sprzedaży	
• lista towarów	
4. Przeceny	
• wybrane towary	
• przecena grupowa	
5. Inwentaryzacja	
• korekta stanów	
• inwentaryzacja pełna	
• odczyt z inwentaryzatora	
6. Poprawianie	

-
7. Kasowanie
  8. Usługi
  9. Zestawy
  10. Korekta zakupu

IV ZESTAWIENIA..... 17

1. Towar
2. Sprzedaż
3. Przychody
4. Rozchody
5. Reklamacje
6. Straty
7. Przeceny
8. Rabaty
9. Faktury

V RAPORTY..... 19

1. Raport kasowy dobowy
2. Raport zmianowy
3. Raport stanu kasy
4. Raporty okresowe
  - raport kasowy
  - raport towarowy
  - zestawienie sprzedaży
  - zestawienie dostaw i zwrotów
  - zestawienie reklamacji
  - zestawienie przecen
  - zestawienie faktur
  - sprzedaż na faktury i paragony
5. Raporty fiskalne
  - okresowe
  - inne

VI POMOCNICZE..... 20

1. Reindeksacja
2. Archiwizacja
3. Ustawienia drukarki
4. Inwentaryzator
  - - zapis bazy
  - odczyt dostawy
5. Rabaty
  - rabaty procentowe - karty rabatowe
  - karty stałego klienta
  - rabaty w godzinach

---

6. Płatności

- unieważnienie transakcji kartą
- sposoby płatności
- kursy walut
- historia zmian kursów
- rodzaje innych wpłat i wypłat
- rejestr wpłat i wypłat

7. Ekran dotykowy

- konfiguracja sprzedaży
- nazwy grup

8. Parametry

- dane na faktury
- zmiana stawek VAT
- inne parametry

9. Użytkownicy

- zmiana użytkownika
- zmiana hasła
- lista użytkowników

10. Korekta zegara

11. Lista dostawców

12. Lista punktów dla przesunięć

13. Eksport danych

14. Kasowanie starych danych

15. Weryfikacja bazy towarowej

16. Otwórz DBF

<i>PARAMETRY</i>	23
<i>KASA WERSJA DO PRACY NA PROMIE</i>	26
<i>KASA WERSJA - OBSŁUGA MAGAZYNU</i>	27

Szczegółowy opis funkcji programu

1. SPRZEDAŻ

Prowadzenie sprzedaży, wystawianie paragonów fiskalnych oraz faktur do paragonów. Rejestracja innych wpłat i wypłat z kasy.

Sprzedaż może być prowadzona na trzy sposoby:

A.) Sprzedaż z użyciem zwykłej klawiatury

Wybór towaru do sprzedaży:

- wg kodu towaru wprowadzanego czytnikiem barkodów lub z klawiatury,
- wg nazwy przy pomocy listy towarów - należy podać pierwsze litery nazwy towaru i wybrać właściwy towar z listy.

Po wybraniu towaru można podać jego ilość (przejdźcie do pola "Ilość" klawiszem [*]).

Dla paragonu można podać wielkość rabatu w procentach (przejdźcie do pola "Rabat [%]" klawiszem [/]). W celu zakończenia transakcji należy użyć przycisku "Zakończ"(lub wcisnąć klawisz [+]) i podać sposób zapłaty.

B.) Sprzedaż z użyciem klawiatury kasowej

Wybór towaru do sprzedaży tylko wg kodu towaru wprowadzanego czytnikiem barkodów lub z klawiatury. Po wybraniu towaru można podać jego ilość. Dla paragonu można podać wielkość rabatu w procentach. W celu zakończenia transakcji należy użyć klawisza "TOTAL" i podać sposób zapłaty.

Funkcje kluczyka klawiatury kasowej:

- przejście do pozycji "0" - blokada klawiatury
- przejście do pozycji "2" - raport kasowy - bez potrzeby logowania osoby uprawnionej

Możliwość wydrukowania faktury o ile dane kontrahenta były wcześniej wprowadzone do bazy danych.

C.) Sprzedaż z użyciem ekranu dotykowego

Wybór towaru do sprzedaży:

- przy pomocy przycisków ekranowych - należy wybrać grupę a następnie właściwy przycisk towaru
- wg kodu towaru wprowadzanego czytnikiem barkodów lub z ekranu (przycisk "Barkod")

Po wybraniu towaru można podać jego ilość.

Dla paragonu można podać wielkość rabatu w procentach. W celu zakończenia transakcji należy użyć przycisku "Zakończ" i podać sposób zapłaty.

Klawiatury ekranowe:

- pomocnicza klawiatura numeryczna ukazuje się po dotknięciu pola do wprowadzania danych,
- do wyświetlenia pełnej klawiatury ekranowej służy przycisk w lewym dolnym rogu ekranu

Definiowanie znaczenia przycisków ekranowych przeprowadza się w opcjach:

- ***Pomocnicze - Ekran dotykowy - Konfiguracja sprzedaży***
- ***Pomocnicze - Ekran dotykowy - Nazwy grup***

Inne funkcje dostępne podczas sprzedaży:

Udzielanie rabatów:

- rabat procentowy - procent rabatu dla całego paragonu (procent jest liczba całkowita),
- rabat dla jednej pozycji (o ile jest udostępniony) - można podać cenę albo procent rabatu,
- ceny rabatowe - przejście na ceny rabatowe - dotyczy całego paragonu,
- użycie kart rabatowych z kodem kreskowym - karty mogą mieć przyporządkowany procent rabatu albo poziom cen rabatowych (do 3 poziomów cen),
- rabaty zależne od dni i godzin (do 3 poziomów cen),

Drukowanie faktur- możliwy jest wydruk faktury do ostatniego paragonu. *Aby wydrukować fakturę do wcześniejszych paragonów należy z menu głównego wybrać **Faktury-Wystawianie**.*

Inne wpłaty i wypłaty- rejestracja wpłat gotówki niezwiązanych z paragonami oraz wypłat gotówki z kasy. W wypłatach są wyróżnione: do kasy głównej i reklamacje. *W wersji rozszerzonej obsługi wpłat i wypłat można wyróżnić więcej rodzajów oraz rejestrować wpłaty i wypłaty bezgotówkowe. Definiowanie ich jest dostępne w **Pomocnicze-Płatności-Rodzaje innych wpłat i wypłat**.*

Raport kasowy - możliwość wywołania raportów (wydruk na drukarce fiskalnej):

- sprawdzenie stanu kasy,
- raport zmianowy,
- raport dobowy (fiskalny),

Raporty te są dostępne także z menu głównego w grupie **Raporty**.

Logowanie -zmiana kasjera

2. FAKTURY

Wystawianie i przeglądanie faktur VAT i faktur korygujących (zmniejszenie ilości).

WYSTAWIANIE FAKTUR VAT - podopieczna ta służy do drukowania faktur do sprzedaży paragonowej (wystawienie faktury nie zdejmuje towaru ze stanu).

Możliwe są dwa sposoby wybierania towarów na faktury: *Wg paragonów* albo *Wg listy towarów*. Fakturę do ostatnio wystawionego paragonu można wystawić w opcji **Sprzedaż**.

Wystawianie faktury wg paragonu/paragonów

Na początku należy określić kontrahenta. Jeżeli kontrahent brał wcześniej fakturę i jest w bazie danych można go odnaleźć na liście kontrahentów.

Dostępnych jest kilka sposobów szukania:

- wg początku nazwy (albo początku NIP) - wpisując w lewe górne pole pierwsze litery nazwy (albo pierwsze cyfry NIP-u),
- wg fragmentu nazwy lub adresu - lewe dolne pole i przycisk „Szukaj”,
- wprowadzając cały NIP - po wciśnięciu przycisku „NIP”,

Jeżeli kontrahenta nie ma na liście trzeba go wpisać - przycisk „Dodaj”,

Po wybraniu kontrahenta należy podać datę wystawienia paragonu, dodatkowo można podać nr kasy i nr paragonu. Następnie wyświetla się lista paragonów z podanego dnia, po wskazaniu paragonu i potwierdzeniu można wybrać następne paragony do faktury. Po wybraniu paragonów należy podać sposób i termin płatności. Jeżeli na fakturze nie mają się pojawić wszystkie pozycje z paragonu to można usunąć niepotrzebne zaznaczając je na liście. Następnie pojawią się na ekranie dane faktury - po potwierdzeniu danych faktury należy zatwierdzić nr faktury - w tym momencie faktura zostanie zarejestrowana w systemie. Na koniec pojawi się okienko wyboru rodzaju wydruku.

Wystawianie faktury wg listy towarów

Na początku pojawi się puste okienko towarów na fakturę. Po wciśnięciu przycisku „Dodaj” pojawi się lista towarów z której należy wybrać towar na fakturę. Listę towarów na fakturę można dowolnie edytować. Po wprowadzeniu wszystkich towarów należy wcisnąć przycisk „Zakończ”.

Następnie należy określić kontrahenta. Jeżeli kontrahent brał wcześniej fakturę i jest w bazie danych można go odnaleźć na liście kontrahentów.

Dostępnych jest kilka sposobów szukania:

- wg początku nazwy (albo początku NIP) - wpisując w lewe górne pole pierwsze litery nazwy (albo pierwsze cyfry NIP-u)
- wg fragmentu nazwy lub adresu - lewe dolne pole i przycisk „Szukaj”.
- wprowadzając cały NIP - po wciśnięciu przycisku „NIP”

Jeżeli kontrahenta nie ma na liście trzeba go wpisać - przycisk „**Dodaj**”.

Po wybraniu kontrahenta należy podać sposób i termin płatności. Następnie pojawią się na ekranie dane faktury - po potwierdzeniu danych faktury należy zatwierdzić nr faktury - w tym momencie faktura zostanie zarejestrowana w systemie. Na koniec pojawi się okienko wyboru rodzaju wydruku.

Ponowny wydruk albo skasowanie błędnie wystawionych dokumentów w opcji: **Faktury-Przeglądanie**.

WYSTAWIANIE FAKTUR KORYGUJĄCYCH - podopcja ta służy do drukowania faktur korygujących na zmniejszenie ilości do wcześniej wystawionych faktur VAT.

Należy wybrać z listy fakturę, do której ma być wystawiona faktura korygująca, następnie dla wskazanych pozycji podać ilości zwracanego towaru. Następnie zatwierdzić numer dokumentu korygującego faktury - w tym momencie faktura zostanie zarejestrowana w systemie. Na koniec pojawi się okienko wyboru rodzaju wydruku.

PRZEGLĄDANIE FAKTUR - podopcja ta służy do przeglądania wystawionych faktur i faktur korygujących, a także do ponownego wydruku oraz kasowania błędnych dokumentów.

Dostępne jest szukanie faktury wg fragmentu nazwy kontrahenta lub adresu.

---

3. AKTUALIZACJA

PRZYCHODY

Rejestracja przychodów towarów - należy wybrać jeden z dwóch rodzajów przychodów: **zakupy** lub **przesunięcia wewnętrzne**, w ramach przesunięć wewnętrznych można wybrać: **z magazynu**, **z innego punktu** lub **automatyczne** (dokument z pliku wygenerowanego z programu KASA działającego w innym punkcie). Następnie podać numer dostawy oraz dla zakupu (o ile w programie jest aktywna rejestracja faktur zakupowych) podać numer i datę faktury oraz symbol dostawcy.

Wybieranie towarów:

W polu nazwa towaru wpisać kilka pierwszych liter nazwy towaru (lub całą nazwę), wcisnąć **ENTER** (*wpisanie kodu (cyfry) umożliwia wybór towaru z dotychczasowej listy przy pomocy kodu kreskowego*), ukaże się tabelka z alfabetycznym spisem towaru, podświetlona linia ustawi się na towarze o nazwie zaczynającej się od wpisanych wcześniej liter, klawiszami ze strzałkami należy ustawić podświetloną linię dokładnie na szukany towar i wcisnąć **ENTER** (Wybór). Jeżeli jest to nowy towar, (którego nie ma na liście) wcisnąć **ESC** (Rezygnacja) i wpisać nazwę nowego towaru. Następnie trzeba podać dane towaru. Dla nowego towaru można podać kod - kod kreskowy albo inny kod złożony z cyfr, jeżeli pole to nie zostanie wypełnione to program przydzieli kod automatycznie. Kod towaru nie może się powtarzać. Jeżeli program jest skonfigurowany na nadawanie własnych kodów kreskowych to, jeżeli nie wpisze się kodu - zostanie nadany kolejny kod EAN13 zaczynający się na **20**. Może on zostać wydrukowany na drukarce etykiet po zakończeniu dostawy (drukowanie kodów EAN13 jest także dostępne w opcji "PRZECENY"). Dla nowego towaru trzeba podać stawkę VAT (stawki VAT: A, B, C, D, E, F lub Z-zwolniony), oraz określić czy to jest opakowanie zwrotne. Jeżeli był to towar wcześniej wprowadzony, powyższe dane wyświetlają się automatycznie. Następnie wpisuje się cenę zakupu i cenę detaliczną (dla ponownej dostawy towaru komputer "podpowiada" dotychczasową cenę detaliczną a po wciśnięciu klawisza **F6** ostatnią cenę zakupu). Po wpisaniu cen komputer wylicza otrzymaną marżę a po zmianie marży przelicza cenę detaliczną. Następnie pojawia się pytanie o zatwierdzenie ceny: **Tak/Nie**). Jeżeli towar ma być sprzedawany w innych jednostkach niż był zafakturowany przez dostawcę to można użyć przycisku „Wartość” i w dodatkowym okienku należy wprowadzić wartość pozycji faktury dostawcy i ilość towaru w jednostkach, w jakich będzie on sprzedawany. Jeżeli dla starego towaru będącego na stanie zostanie podana nowa cena detaliczna, to zostanie przeceniony stary towar (podać numer dokumentu przeceny). W przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie komputera: „Czy potwierdzasz dane?”, dane o dostawie zostają zapisane i stan zostaje uaktualniony. Po zakończeniu wprowadzania pozycji dostawy wyświetli się tabela z wprowadzoną dostawą. Można w niej poprawiać ilość, cenę zakupu, oraz cenę detaliczną o ile ilość towaru w dostawie i na stanie są jednakowe. Po wpisaniu całej dostawy można wydrukować dokument przychodu (oraz dokument przecen o ile były przeceny). Jeżeli w dostawie były nadawane kody kreskowe własne można je teraz wydrukować na drukarce etykiet. Zawartość dostawy można obejrzeć w części menu "ZESTAWIENIA" (opisanej w dalszej części instrukcji).

Przyjmowanie dostaw z użyciem inwentaryzatora

Program umożliwia użycie inwentaryzatora do usprawnienia przyjmowania dostaw. Na inwentaryzatorze wprowadza się kody kreskowe, ilości i ceny zakupu przyjmowanych towarów.

Na początku wprowadzania dostawy należy użyć przycisku "**Z inwentaryzatora**", następnie można odczytać dane i inwentaryzatora (można użyć dane wcześniej odczytane), następnie należy wybrać z listy nr faktury dostawcy, którą będziemy przyjmować. Przy wprowadzaniu dostawy komputer będzie automatycznie wybierał towary do dostawy. Dla towarów, które były wcześniej wprowadzone rola operatora zwykle ograniczy się do kontroli profitu i potwierdzenia danych. Dla nowych towarów trzeba wprowadzić nazwę i inne potrzebne informacje.

ROZCHODY - realizuje zwroty do dostawców, przesunięcia wewnętrzne oraz wydania towaru (podzielone na 2 rodzaje "BOSS" i "SHOP"). *Zwroty od klienta realizowane są w funkcji "REKLAMA"*.

Na początku należy wpisać numer dokumentu - podpowiadany jest numer kolejny. Zostanie wyświetlona lista towarów (dostępne: sortowanie, filtrowanie i szukanie). Wybrać towar do zwrotu przez podświetlenie właściwego towaru i wciśnięcie klawisza **ENTER**. Następnie podać ilość zwracanego towaru (**ESC**-rezygnacja), po zatwierdzeniu ilości **ENTER**em zwrot zostanie zapisany. Po zakończeniu wprowadzania pozycji zwrotu/wydania wyświetli się tabela z wprowadzonym zwrotem. Można w niej poprawiać ilość, cenę zakupu, oraz symbol dostawcy. Następnie można wydrukować dokument rozchodu.

REKLAMACJE - rejestracja zwrotów od klientów.

Reklamacje można wprowadzać na dwa sposoby: wg listy sprzedaży (paragonów) albo wg listy towarów.

Na początku należy wpisać numer reklamacji - podpowiadany jest numer kolejny. Następnie należy wybrać towar z listy i podać zwracaną ilość. Po wybraniu towarów można przyjąć zwrot zapłaty i wydrukować dokument.

PRZECENY - wprowadzanie danych o przecenach.

W programie są dwa rodzaje wprowadzania przecen:

- wybrane towary,
- przecena grupowa,

Przecena wybranych towarów:

Na początku należy wpisać numer dokumentu przecen - podpowiadany jest numer kolejny. Zostanie wyświetlona lista towarów (dostępne: sortowanie, filtrowanie i szukanie). Wybrać towar do zwrotu przez podświetlenie właściwego towaru i wciśnięcie klawisza **ENTER**. Następnie podać nową cenę i ilość przecenianego towaru (**ESC**-rezygnacja).

Możliwe są trzy sytuacje:

- przecena całej ilości - zostanie zmieniona cena dla danej pozycji,

- przecena części stanu - zostanie utworzona nowa kartoteka z nowym kodem nadanym automatycznie przez program,
- przecena do zera (likwidacja) - podana ilość będzie zdjęta ze stanu,

Po zakończeniu rejestracji przecen wydrukować dokument przecen.

Przecena grupowa:

Przecena grupowa umożliwia podniesienie lub obniżenie cen dla grupy towarowej. Wielkość nowej ceny określa się przez podanie profitu (marży). Następnie wyświetla się lista towarów, które zostaną przecenione, przecena nastąpi po zatwierdzeniu listy.

Po zakończeniu rejestracji przecen wydrukować dokument przecen.

INWENTARYZACJA

KOREKTA - korekta stanów wybranych towarów.

Na początku należy wpisać numer dokumentu - podpowiadany jest numer kolejny. Zostanie wyświetlona lista towarów (dostępne: sortowanie, filtrowanie i szukanie). Należy wybrać towar do korekty przez podświetlenie właściwego towaru i wciśnięcie klawisza **ENTER**. Następnie podać ilość rzeczywistą towaru (**ESC**-rezygnacja), po zatwierdzeniu ilości **ENTERem** korekta zostanie zapisana. Po zakończeniu wprowadzania pozycji wyświetli się tabela z wprowadzonymi korektami. Można w niej poprawiać ilość. Następnie można wydrukować dokument.

PEŁNA INWENTARYZACJA

Inwentaryzacja może być wykonana dla wszystkich towarów albo dla towarów z wybranych grup towarowych. Jeżeli wcześniej była rozpoczęta inwentaryzacja, to pojawi się pytanie "Czy kontynuować rozpoczętą inwentaryzację?". Przy odpowiedzi przeczącej [**Nie**] (i odpowiedzi [**Tak**] na pytanie "Czy usunąć starą listę inwentaryzacyjną ? ") zostanie utworzony nowy spis inwentaryzacyjny z ilościami zerowymi, jeżeli chcemy kontynuować wcześniej rozpoczętą inwentaryzację, odpowiadamy twierdząco [**Tak**].

Jeżeli rozpoczynamy nową inwentaryzację to pojawi się pytanie „Czy inwentaryzacja dla wybranych grup towarowych?”. Po odpowiedzi przeczącej [**Nie**] zostanie rozpoczęta inwentaryzacja dla wszystkich towarów. Jeżeli wybierzemy inwentaryzację dla grup to pojawi się okienko do wskazania grup towarowych do inwentaryzacji. Można podać kilka grup lub zakresów grup - po wpisaniu grupy(zakresu) należy wcisnąć przycisk [**Dodaj**], wtedy wybrana grupa/zakres pojawi się na liście po lewej stronie okienka.

Po rozpoczęciu inwentaryzacji zostanie wyświetlona lista towarów.

Dostępne funkcje:

- sortowanie wg wskazanej kolumny,
- szukanie we wskazanej kolumnie,
- filtrowanie ,
- różnice pokazywanie tylko towarów niezgodnych,

- inne warunki (grupy, dostawca, fragment nazwy),
- podsumowanie wartości wprowadzonego towaru ,
- odczyt z inwentaryzatora (funkcja “Dodaj”),
- wydruki,
- arkusze do wpisywania,
- wydruk końcowy - przed zatwierdzeniem stanów,
- lista pomocnicza - wybrane kolumny, uwzględnia filtrowanie,

Przed wpisywaniem ilości można wydrukować arkusze spisu z natury z pustymi polami do wpisywania faktycznych ilości towarów, sposób sortowania na wydruku będzie taki jak na ekranie. Tabela inwentaryzacyjna na ekranie zawiera kolumnę **Ilość faktyczna** gdzie wprowadza się zliczoną ilość towaru.

Uwaga! Aby zmienić sposób wprowadzania liczb należy użyć klawisza **Insert**. Po wprowadzeniu ilości, w celu zatwierdzenia inwentaryzacji, należy zrobić wydruk końcowy. Wydruk ten może zawierać wszystkie towary, pomijać pozycje zerowe, albo zawierać tylko towary z różnicami stanów. Po wydrukowaniu pojawi się pytanie: "Czy zakończyć inwentaryzację?" oraz "Czy zatwierdzasz inwentaryzację?".

Jeżeli akceptujemy rozbieżności to na pytania należy odpowiedzieć twierdząco ("**Tak**"), wtedy stany faktyczne ze spisu zostaną wpisane do bazy towarowej, a rozbieżności zostaną zarejestrowane i będą dostępne do przeglądania w opcji: **Zestawienia-Straty**.

Inwentaryzacja może być zarejestrowana z data z zakresu od dnia ostatniej operacji zmieniającej stan towaru do dnia poprzedzającego zatwierdzenie spisu z natury.

Jeżeli nie zaakceptujemy strat, to dokonany spis będzie zapamiętany, ale nie zostanie dokonana korekta stanu księgowego. Da to możliwość naniesienia zmian w spisie z natury.

ODCZYT Z INWENTARYZATORA

Odczyt danych zarejestrowanych przy pomocy przenośnego inwentaryzatora. Musi być rozpoczęta inwentaryzacja przy pomocy opcji „**Pełna inwentaryzacja**”.

POPRAWIANIE - modyfikacja danych dla towarów (poza ceną i ilością).

Zostanie wyświetlona lista towarów (dostępne: sortowanie, filtrowanie i szukanie). Należy wybrać towar do poprawiania danych przez podświetlenie właściwego towaru i wciśnięcie klawisza **ENTER**. Wyświetli się okienko dla danego towaru umożliwiające edycję danych. W tej opcji można wprowadzić **Ilość wymaganą** dla towaru, Na podstawie ilości wymaganej komputer liczy zapotrzebowanie, (gdy ilość na stanie jest mniejsza od ilości wymaganej), może to być użyte do filtrowania towarów, który należy zakupić. Dodatkowo można wydrukować historię kartoteki oraz wprowadzić opis towaru i wydrukować naklejkę z opisem.

KASOWANIE KARTOTEK - powoduje usunięcie towaru (zestawu lub usługi) z listy na komputerze. Kasowanie towaru możliwe jest wtedy, gdy ilość na stanie jest równa zero.

Na początku można podać graniczną datę ostatniej sprzedaży, do której zostaną zaznaczone kartoteki do skasowania. Na ekranie zostanie wyświetlona lista kartotek z ilością zerową. Towary przeznaczone do skasowania zostaną podświetlone w kolumnie **Kod**. Aby zmienić podświetlenie należy po wskazaniu kartoteki dwukliknąć myszą lub wcisnąć **ENTER**. Na zakończenie po wybraniu towarów do skasowania pojawi się pytanie o potwierdzenie kasowania.

USŁUGI - wprowadzanie i modyfikacja danych o usługach.

Zostanie wyświetlona lista usług, można edytować dane wskazanej usługi (wcisnąć **ENTER**) oraz usunąć lub dodać nową usługę. Usługa może mieć określoną cenę lub cenę zmienną (wpisać cenę zero). Przy sprzedaży usługi z ceną zero pojawi się okienko do wpisania ceny.

ZESTAWY - wprowadzanie i modyfikacja danych o zestawach.

Zostanie wyświetlona lista zestawów, można edytować dane wskazanego zestawu (wcisnąć **ENTER**) oraz usunąć lub dodać nowy zestaw. Definiując nowy zestaw należy wybrać jego składniki spośród wprowadzonych wcześniej towarów i usług.

Aby wybrać składnik zestawu należy użyć przycisk **Dodaj** i podać kod składnika albo wybrać go z listy po podaniu początku nazwy. Następnie należy podać ilość składnika w zestawie (domyślnie **1**). Przycisk Suma powoduje podsumowanie składników i umożliwia wpisanie tej wartości jako cenę zestawu. Cena zestawu nie musi być równa sumie wartości składników. Jeżeli zestaw zawiera usługę ze zmienną ceną to różnica pomiędzy ceną zestawu a wartością pozostałych składników jest przy sprzedaży naliczana jako cena tej usługi. W innym wypadku różnica ta przy sprzedaży jest naliczana jako *"Rabaty - Upusty na zestawach"*.

KOREKTA ZAKUPU - opcja może być używana gdy dostawca dostarczy fakturę korygującą do wcześniej wprowadzonego zakupu. Można wprowadzać korekty ilościowe i cenowe. Tworzony jest nowy dokument zakupu, korygowana pozycje mają w nim ilości ujemne.

---

4. ZESTAWIENIA

TOWAR - przeglądanie danych o towarach.

Po wybraniu opcji ukazuje się tabela towarów. Po wybraniu danego towaru i wciśnięciu **ENTER** lub dwukliknięciu myszą pojawi się okienko wyboru - po wybraniu **wyświetl** pojawi się okienko szczegółowe kartoteki, natomiast po wybraniu **zaznacz** kod tego towaru zostanie podświetlony. Zaznaczenie towarów można użyć do wydrukowania zestawienia lub oferty. Wydruk oferty może być w cenach brutto lub netto, może także uwzględniać ceny rabatowe. W okienku szczegółowym kartoteki można wydrukować historię kartoteki i etykietkę z opisem. W opcji zestawienia towaru można także wydrukować etykiety półkowe i naklejki z barkodami.

SPRZEDAŻ - przeglądanie danych o sprzedaży

W programie są dwa rodzaje zestawień sprzedaży: szczegółowe i zbiorcze. Zestawienie szczegółowe pokazuje każdą transakcję oddzielnie (z datą i paragonem), natomiast zbiorcze podsumowuje wszystkie transakcje wg kartotek. Zestawienie zbiorcze może uwzględniać zwroty od klientów lub nie. Następnie należy wybrać rodzaj sprzedaży:

- cała sprzedaż (z opakowaniami zwrotnymi lub bez nich) - sprzedaż towarów, usług i zestawów,
- towary (z opakowaniami zwrotnymi lub bez nich, ze składnikami zestawów lub bez nich),
- usługi (ze składnikami zestawów lub bez nich)
- zestawy,
- składniki zestawów (z usługami albo bez usług),
- opakowania zwrotne,

Dodatkowo są dostępne zestawienia sprzedaży:

- wg godzin - wartościowo wg dat i godzin,
- wg grup - wartościowo wg grup z wyliczeniem marży,
- wg miesięcy - wartości sprzedaży w miesiącach,

PRZYCHODY - przeglądanie danych o przychodach.

Są trzy rodzaje zestawień:

- szczegółowe - asortyment z rozbiciem na dokumenty,
- zbiorcze - asortyment sumarycznie w okresie,
- wg dokumentów - lista dokumentów podsumowanych wartościowo,
- Możliwość wydruku zestawienia oraz dokumentu,

ROZCHODY - przeglądanie danych o rozchodach

Są trzy rodzaje zestawień:

- szczegółowe - asortyment z rozbiciem na dokumenty,
- zbiorcze - asortyment sumarycznie w okresie,
- wg dokumentów - lista dokumentów podsumowanych wartościowo,

Możliwość wydruku zestawienia oraz dokumentu

REKLAMACJE - przeglądanie danych o zwrotach od klientów

Podobnie jak w zestawieniach sprzedaży należy wybrać rodzaj sprzedaży:

- cała sprzedaż (z opakowaniami zwrotnymi lub bez nich) - sprzedaż towarów, usług i zestawów,
- towary (z opakowaniami zwrotnymi lub bez nich, ze składnikami zestawów lub bez nich),
- usługi (ze składnikami zestawów lub bez nich),
- zestawy,
- składniki zestawów (z usługami albo bez usług),
- opakowania zwrotne,

Następnie wyświetli się szczegółowe zestawienie zwrotów od klientów. Można wydrukować zestawienie lub dokument reklamacji.

STRATY - przeglądanie danych o różnicach inwentaryzacyjnych

Są trzy rodzaje zestawień:

- szczegółowe - asortyment z rozbiciem na dokumenty,
- zbiorcze - asortyment sumarycznie w okresie,
- wg dokumentów - lista dokumentów podsumowanych wartościowo,

Możliwość wydruku zestawienia oraz dokumentu

PRZECENY - przeglądanie danych o przecenach

Możliwość wydruku zestawienia oraz dokumentu przeceny.

RABATY - przeglądanie danych o udzielonych rabatach i upustach na zestawach

Wyświetlana jest szczegółowa lista transakcji. Możliwość wyświetlenia i podsumowania transakcji dla wybranej karty stałego klienta (filtr) oraz dla wybranego kasjera (operatora).

FAKTURY - przeglądanie wystawionych faktur z możliwością wpisywania uwag.

Należy podać okres, z jakiego mają być wyświetlone faktury. Zestawienie zawiera podstawowe dane o kontrahencie, łączną kwotę i sposób płatności. Dla wybranej faktury można wyświetlić pozycje sprzedaży. Przy pomocy opcji **“Filtr”** można wyświetlić listę faktur wystawionych dla jednego kontrahenta.

---

5. RAPORTY

RAPORT KASOWY DOBOWY - raport fiskalny dobowy oraz rozliczenie gotówki.

RAPORT ZMIANOWY - raport na zamknięcie zmiany, rozliczenie gotówki, rejestracja wypłaty do kasy głównej.

RAPORT STANU KASY - kontrola stanu gotówki w kasie.

RAPORTY OKRESOWE - różne raporty dla wybranego okresu:

Raport kasowy jest to rozliczenie gotówki w podanym okresie. Raport kasowy może być wykonany dla wszystkich kas lub dla jednej kasy. Jeżeli raport obejmuje jeden dzień można go wykonać także dla jednej wybranej zmiany.

Raport towarowy jest to zestawienie wartościowe przychodów i rozchodów towarów dla podanego okresu czasu.

Jeżeli był zapamiętany stan wartościowy towaru na koniec dnia poprzedzającego pierwszy dzień raportu okresowego, to zostanie wydrukowany stan zapasów początkowy i końcowy w okresie. Jeżeli data końcowa raportu jest datą dzisiejszą, zostanie również obliczony stan końcowy towaru z podsumowania listy towarów. Jeżeli data końcowa jest wcześniejsza, to wartość stanu końcowego w okresie zostanie zapamiętana.

Zestawienie sprzedaży jest to zbiorcze zestawienie sprzedaży w rozbięciu na stawki VAT oraz na sprzedaż towarów, zestawów i usług. Dodatkowo liczony jest koszt własny sprzedaży czyli wartość sprzedanego towaru w cenach ewidencyjnych.

Zestawienie dostaw i zwrotów jest to zestawienie dokumentów przychodu i rozchodu podzielone na rodzaje z podsumowaniami wg rodzajów dokumentów.

Zestawienie reklamacji jest to zestawienie towarów zwróconych przez klientów

Zestawienie przecen jest to zestawienie dokumentów przecen.

Zestawienia faktur jest to zestawienie faktur VAT z wartościami brutto

- **Ewidencja sprzedaży** jest to zestawienie faktur VAT z wartościami brutto, netto i VAT z rozbięciem na stawki VAT
- **Zestawienie w cenach brutto** jest to zestawienie faktur VAT z wartościami brutto i sposobami płatności
- **Sprzedaż na faktury i paragony** są to podsumowania sprzedaży na faktury VAT i paragony z rozbięciem na stawki VAT. Na zestawieniu są wartości netto, brutto oraz VAT.

RAPORTY FISKALNE - raporty uzyskiwane z drukarki fiskalnej:

- raport okresowy
- raport łączny okresowy
- raport fiskalny dobowy
- raport modułu fiskalnego
- lista nazw zablokowanych

---

6. POMOCNICZE

REINDEKSACJA - odtwarzanie uszkodzonych zbiorów pomocniczych (*.CDX). Funkcję tę należy wywołać, gdy program wykazuje nieprawidłowe działanie np.:

- nieprawidłowe sortowanie w tabelkach, brak części danych lub wielokrotne wyświetlanie tych samych danych,
- nieprawidłowe szukanie danych,

Uszkodzenie zbiorów pomocniczych może być spowodowane np. przerwą w zasilaniu. Jeżeli program pracuje w sieci to przy reindeksacji nie można pracować na innych stanowiskach.

ARCHIWIZACJA - zapis kopii rezerwowej danych, program uruchamia plik **KOPIA.BAT** a jeżeli go nie ma to zapisuje bazę towarową na dyskietkę **A:**

USTAWIENIA DRUKARKI - wybór i ustawienia drukarki dla wydruków w trybie graficznym

INWENTARYZATOR

Zapis bazy - zapis bazy towarowej do inwentaryzatora

Odczyt dostawy - odczyt dostaw zarejestrowanych w inwentaryzatorze

RABATY

Rabaty procentowe - karty rabatowe - ustawienie procentu rabatu dla kart rabatowych. Jeżeli wpisze się zero to sprzedaż na kartę będzie w dodatkowych cenach rabatowych, (jeżeli są aktywne 3 ceny rabatowe to można je użyć wpisując liczby -2 i -3)

Karty stałego klienta - baza danych kart rabatowych stałego klienta, możliwość zablokowania karty.

Rabaty w godzinach - w tej opcji określa się dni tygodnia i godziny, w których obowiązują ceny rabatowe. Dni tygodnia: od 1-poniedziałek do 7-niedziela, zero oznacza każdy dzień. Jeżeli są aktywne 3 ceny rabatowe to należy wpisać poziom rabatu od 1 do 3, pozostawienie zera jest równoważne pierwszemu poziomowi rabatu.

PŁATNOŚCI

Unieważnienie transakcji kartą - funkcja dotyczy systemu z obsługą kart płatniczych - należy podać nr transakcji.

Sposoby płatności - edycja listy dostępnych sposobów płatności. Dla walut wprowadza się kurs (wartość waluty w złotych), jeżeli jest to płatność kartą, dla której program obsługuje komunikację z bankiem to należy zaznaczyć pole „**Karta**”. Jeżeli stosuje się specjalną klawiaturę kasową to można tu przyporządkować klawisze do sposobów płatności.

Kursy walut - zmienianie kursów walut

Historia zmian kursów - przeglądanie historii zmian kursów walut

Rodzaje innych wpłat i wypłat - definiowanie dostępnych rodzajów innych wpłat

---

i wypłat z kasy. Wyróżnia się bezgotówkowe i gotówkowe. Wprowadzane opisy nie mogą się powtarzać. Wpłaty i wypłaty są drukowane w raporcie okresowym kasowym.

Rejestr wpłat i wypłat - przeglądanie historii innych wpłat i wypłat dokonywanych na tym stanowisku kasowym.

EKRAN DOTYKOWY

Konfiguracja sprzedaży - przyporządkowywanie towarów, usług i zestawów przyciskom ekranu dotykowego, możliwa edycja opisu przycisku (domyślnie nazwa z kartoteki)

Nazwy grup - definiowanie nazw grup dla ekranu dotykowego (do 18 grup), jeżeli nie jest podana nazwa grupy to jest ona nieaktywna.

PARAMETRY

Dane na faktury - wpisanie danych użytkownika programu (dane te są drukowane na dokumentach)

Zmiana stawek VAT - zmiana wielkości stawek PTU (VAT). Podaje się wielkość podatku w procentach dla 6 stawek: A, B, C, D, E, F. Dla stawek niewykorzystanych podać puste pole. Nowe stawki są przesyłane na drukarkę fiskalną (należy to robić po raporcie fiskalnym)

Inne parametry - ustawianie parametrów pracy programu

UŻYTKOWNICY

Zmiana użytkownika - zmiana zalogowanego użytkownika (można wywołać klawiszem F9)

Zmiana hasła - umożliwia zmianę swojego hasła

Lista użytkowników - edycja listy użytkowników

Wprowadzając użytkownika programu należy podać jego nazwisko, symbol 4-znakowy do logowania, rodzaj uprawnień oraz hasło (do 8 znaków).

Jeżeli użytkownik ma się logować przy pomocy karty magnetycznej to wprowadzając go należy użyć przycisku: **Nowy z karty magnetycznej** i wczytać kartę.

Rodzaje uprawnień:

3. Kasjer - sprzedaż i fakturowanie

2. Fakturzysta - większość funkcji za wyjątkiem zarezerwowanych dla uprawnień kierownika i administratora

1. Kierownik- dodatkowo:

- inwentaryzacja, korekta stanów
- zmiana kursów walut
- unieważnienie transakcji kartą
- kasowanie kartotek i starych danych

0. Administrator- dodatkowo:

- wprowadzanie użytkowników
- edycja listy sposobów płatności
- zmiana parametrów programu

KOREKTA ZEGARA - korekta ustawienia zegara w drukarce fiskalnej, można zmienić czas maksymalnie o 60 minut

LISTA DOSTAWCÓW - przeglądanie i edycja katalogu dostawców

LISTA PUNKTÓW DLA PRZESUNIEC - przeglądanie i edycja listy sklepów sieci dla przesunięć wewnętrznych.

EKSPORT DANYCH - przygotowanie danych dla programu **MARKET**.

KASOWANIE STARYCH DANYCH - umożliwia skasowanie starych danych o sprzedaży, dostawach, przecenach, obrotach itp. Można skasować dane z roku ubiegłego.

Uwaga!

Ostatnie dostawy towarów nie zostaną skasowane, aby zachować informację o cenach zakupu.

WERYFIKACJA BAZY TOWAROWEJ - sprawdzanie z możliwością korekty prawidłowości stanów ilościowych na kartotekach. Umożliwia skorygowanie niezgodności powstałych podczas awarii systemu. Należy wykonywać względem stanów z końca dnia sprzed awarii.

OTWÓRZ DBF - przeglądanie i edycja dowolnego pliku DBF (edycja dostępna tylko dla administratora)

ROZPOCZĘCIE PRACY

1. Parametry programu

Po zainstalowaniu programu trzeba poustawiać parametry programu: POMOCNICZE/PARAMETRY/INNE_PARAMETRY. Określa się tam między innymi obsługę różnych urządzeń podłączonych do komputera i sposób pracy programu. Należy to wykonać na każdym stanowisku. Opis parametrów poniżej.

2. Zapis danych o firmie użytkującej program

Aby wprowadzić dane o użytkowniku należy z menu wybrać: POMOCNICZE/PARAMETRY/DANE_NA_FAKTURY. Należy wpisać dane użytkownika programu.

3. Wprowadzenie sposobów płatności

Należy wprowadzić potrzebne sposoby płatności i ewentualnie kursy walut: POMOCNICZE/PŁATNOŚCI/SPOSOBY_PŁATNOŚCI

4. Wprowadzenie stawek podatków

Aby wprowadzić stawki podatkowe należy z menu wybrać: POMOCNICZE/PARAMETRY/ZMIANA_STAWEK_VAT i wpisać aktualnie obowiązujące stawki podatkowe w procentach. Dla stawek nie wykorzystywanych zostawić puste miejsce. Wpisanie stawek podatkowych w programie spowoduje ich wpisanie do drukarki fiskalnej. Należy to wykonać na każdym stanowisku.

5. Wprowadzenie użytkowników (operatorów)

Należy wprowadzić symbole, poziom uprawnień i hasła osób, które będą pracowały z programem: POMOCNICZE/UŻYTKOWNICY/LISTA_UŻYTKOWNIKÓW

6. Wprowadzenie informacji o towarach

Aby wprowadzać towary należy użyć opcji AKTUALIZACJA/PRZYCHODY. Informacje o towarach wprowadza się przy pomocy dokumentów przychodowych.

7. Wprowadzenie informacji o usługach

Usługi należy wprowadzać używając opcji AKTUALIZACJA/USŁUGI.

8. Wprowadzenie informacji o zestawach

Usługi należy wprowadzać używając opcji AKTUALIZACJA/ZESTAWY. Przed wprowadzeniem zestawu muszą być w programie wpisane towary i usługi wchodzące w jego skład.

9. Wprowadzenie innych potrzebnych danych

W zależności od konfiguracji programu i potrzeb można wprowadzić następujące dane:

- konfiguracja ekranu dotykowego
- karty stałego klienta
- rabaty w godzinach
- listę dostawców
- listę punktów dla przesunięć

Parametry programu:

Nazwa sklepu (do 10 znaków)

Nr sklepu (do 2 cyfr - istotny przy przesunięciach wewnętrznych)

Port DF - nr portu szeregowego drukarki fiskalnej (wpisanie zera pomija obsługę drukarki fiskalnej)

Drukarka igłowa - czy wydruki dokumentów na drukarce igłowej w trybie tekstowym

Port dr. igłowej - nr portu LPT drukarki igłowej

Klawiatura kasowa - czy jest zastosowana mała klawiatura kasowa z kluczykiem i czytnikiem kart magnetycznych

Katalog danych - lokalizacja bazy danych w sieci komputerowej

Nr kasy (dla stanowisk kasowych współpracujących w sieci nr nie może się powtarzać, dla stanowisk na zapleczu nie wpisywać cyfr)

Port inwentaryzatora - na portu szeregowego inwentaryzatora

Port dr.etykiet - rodzaj i nr portu drukarki etykiet (np. **LPT2**)

Port dr.kodów - rodzaj i nr portu drukarki kodów (np. **LPT2**)

Ekran dotykowy - czy sprzedaż przy pomocy ekranu dotykowego

Daty RRRR/MM/DD - sposób drukowania daty: DD/MM/RRRR albo RRRR/MM/DD

EFT serwer - serwer obsługi płatności kartami

Kat. eksportu danych - dla eksportu danych do programu MARKET

Kat. autom. przes. - lokalizacja plików przesunięć automatycznych, można podać kilka oddzielonych średnikiem

Ewid. w c. zakupu - praca programu w trybie magazynowym, bez sprzedaży

Port wyświetlacza - nr portu szeregowego wyświetlacza dla klienta

Port dr. opisów - port drukarki opisów towarów

Kod karty rabatowej - struktura kodu kart rabatowych:

- początkowe cyfry - wyróżnik kodu rabatowego
- **K..K** - nr klienta
- **P** - poziom rabatu
- **RR** - termin ważności - rok
- **MM** - termin ważności - miesiąc
- **X** - dowolna cyfra (np kontrolna)

przykład: 209RRMMKKKKPX

Rabaty dla 1 poz. - czy można udzielać rabatów do jednej pozycji paragonu

Przyc. Ceny Rab. - czy można przejść na ceny rabatowe bez karty stałego klienta (przyciskiem)

Stan wg zakupów - czy wyliczać stan w cenach zakupu z uwzględnieniem wcześniejszych cen zakupu, inne raporty towarowe

---

Godzina 0 - godzina, o której następuje zmiana daty rejestrowanej sprzedaży - ma zastosowanie przy pracy po północy, w zestawieniach sprzedaży godziny po północy są rejestrowane jako 24, 25, 26 itp.

Sposób zapisu: **2:30** albo **5**

Port DF zagr. - dla promu - port drukarki fiskalnej do sprzedaży zagranicznej

Waluta druga - dla promu - symbol waluty dla sprzedaży zagranicznej (3 znaki np. **SEK**)

KASA

WERSJA DO PRACY NA PROMIE

Opis ogólny

Program kasa pracujący na promie obsługuje dwie drukarki fiskalne, jedną dla rozliczeń z polskim urzędem skarbowym a drugą z zagranicznym. Sprzedaż na drugiej drukarce fiskalnej jest rejestrowana w innej walucie.

Różnice względem wersji podstawowej programu

1. Rozpoczynając zmianę należy wskazać, na jaką drukarkę fiskalną ma się odbywać sprzedaż.
2. Wydawanie reszty odbywa się w wybranej walucie (nie tylko w złotych).
3. Można walutom przyporządkować zaokrąglenie - takie, jaka jest najmniejsza wartość używanego bilonu.
4. Wprowadzając towary (usługi, zestawy) podaje się dwie stawki VAT - polską i zagraniczną.

KASA

WERSJA - OBSŁUGA MAGAZYNU

Opis ogólny

Program kasa do obsługi magazynu prowadzi ewidencję towaru w uśrednionych cenach zakupu. Funkcja sprzedaży jest nieaktywna.

Różnice względem wersji podstawowej programu

1. Nieaktywna funkcja sprzedaży i fakturowania.
2. Nieaktywna funkcja usług i zestawów
3. Wprowadzając towar podaje się tylko cenę zakupu (nie podaje się ceny detalicznej brutto)